

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

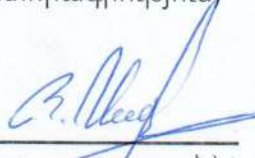
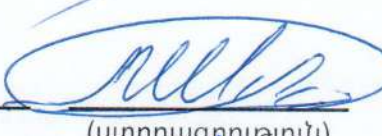

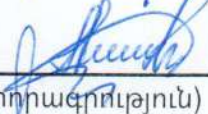
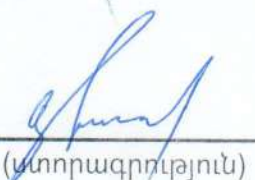
ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2024 ԹՎԱԿԱՆԻ 1-ԻՆ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

Բանկի Վարչության հայտարարությունը

Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Բանկի ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը ու ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որոնց հետ առնչվել կամ առնչվում է Բանկը:

Բանկի Վարչության անդամներ.

<u>Մհեր Անանյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>15.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Կարեն Սարգսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>15.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Մհեր Գրիգորյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>15.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Բագրատ Ճզմաչյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>15.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Անահիտ Վարդանյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>15.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Կարեն Հակոբյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>14.05.2024թ</u> (ամսաթիվ)
<u>Զարուհի Մելքոնյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>14/05/2024թ</u> (ամսաթիվ)

**ՈՐՊԵՍ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂ
ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-Ի ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԶԵԿՈՒՅՑԸ**

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կառավարման մարմինների միջանկյալ սույն զեկույցը ներկայացնում է՝

- Բանկի բիզնեսի արդյունքների և զարգացման իրական պատկերի նկարագիրը,
- Հաշվետու ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերի նկարագիրը,
- Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Եկամուտներ և ծախսեր

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները կազմել են 8,312.2 մլն. ՀՀ դրամ, ինչը 1,809.0 մլն. ՀՀ դրամով կամ 27.8%-ով գերազանցում է 2023թ. 1-ին եռամսյակի համապատասխան ցուցանիշը:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ ծախսերը կազմել են 3,344.3 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2023թ. 1-ին եռամսյակի համեմատ ավելացել են 495.4 մլն. ՀՀ դրամով կամ 17.4%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի ստացած կոմիսիոն և այլ վճարներից զուտ եկամուտները կազմել են 631.5 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2023թ. 1-ին եռամսյակի համեմատ նվազել են 167.1 մլն. ՀՀ դրամով կամ 20.9%-ով, որը պայմանավերված է Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսերի ավելացումով:

Հաշվետու եռամսյակում, նախորդ տարվա 1-ին եռամսյակի համեմատ, Բանկի ընդհանուր վարչական ծախսերն աճել են 245.7 մլն. ՀՀ դրամով կամ 14.2%-ով՝ կազմելով 1,977.2 մլն. ՀՀ դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է Բանկի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը¹:

	2024թ.	հազ. ՀՀ դրամ
	1-ին եռամսյակ¹	1-ին եռամսյակ¹
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	8,312,216	6,503,246
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	-3,344,285	-2,848,869
Զուտ տոկոսային եկամուտ	4,967,931	3,654,377
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,284,161	1,220,572
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-652,652	-421,982
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	631,509	798,590
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	942,986	1,417,133
Այլ գործառնական եկամուտ	146,918	122,464
Գործառնական եկամուտներ	1,089,904	1,539,597
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	-151,517	1,007,863
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-1,977,158	-1,731,440
Այլ գործառնական ծախսեր	-671,056	-576,250
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	3,889,613	4,692,737
Շահութահարկի գծով ծախս	-471,520	-729,596
Շահույթ հարկումից հետո	3,418,093	3,963,141

¹ Տվյալների աղբյուր են հանդիսանում արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

² Տվյալների աղբյուր են հանդիսանում արտաքին աուդիտ անցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Շահույթ, շահութաբերություն և շահաբաժիններ

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով՝ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո Բանկի շահույթը կազմել է 3,418.1 մլն. ՀՀ դրամ, որի արդյունքում մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթի ցուցանիշը (EPS) կազմել է 1,824.6 ՀՀ դրամ՝ 2023թ. համադրելի ժամանակահատվածի 2,115.5 ՀՀ դրամ փոխարեն:

2024թ. առաջին եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **5.5% (22.02%²)**,

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **0.863% (3.45%²)**:

2023թ. առաջին եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **7.543% (30.17%³)**,

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **1.096% (4.38%⁴)**:

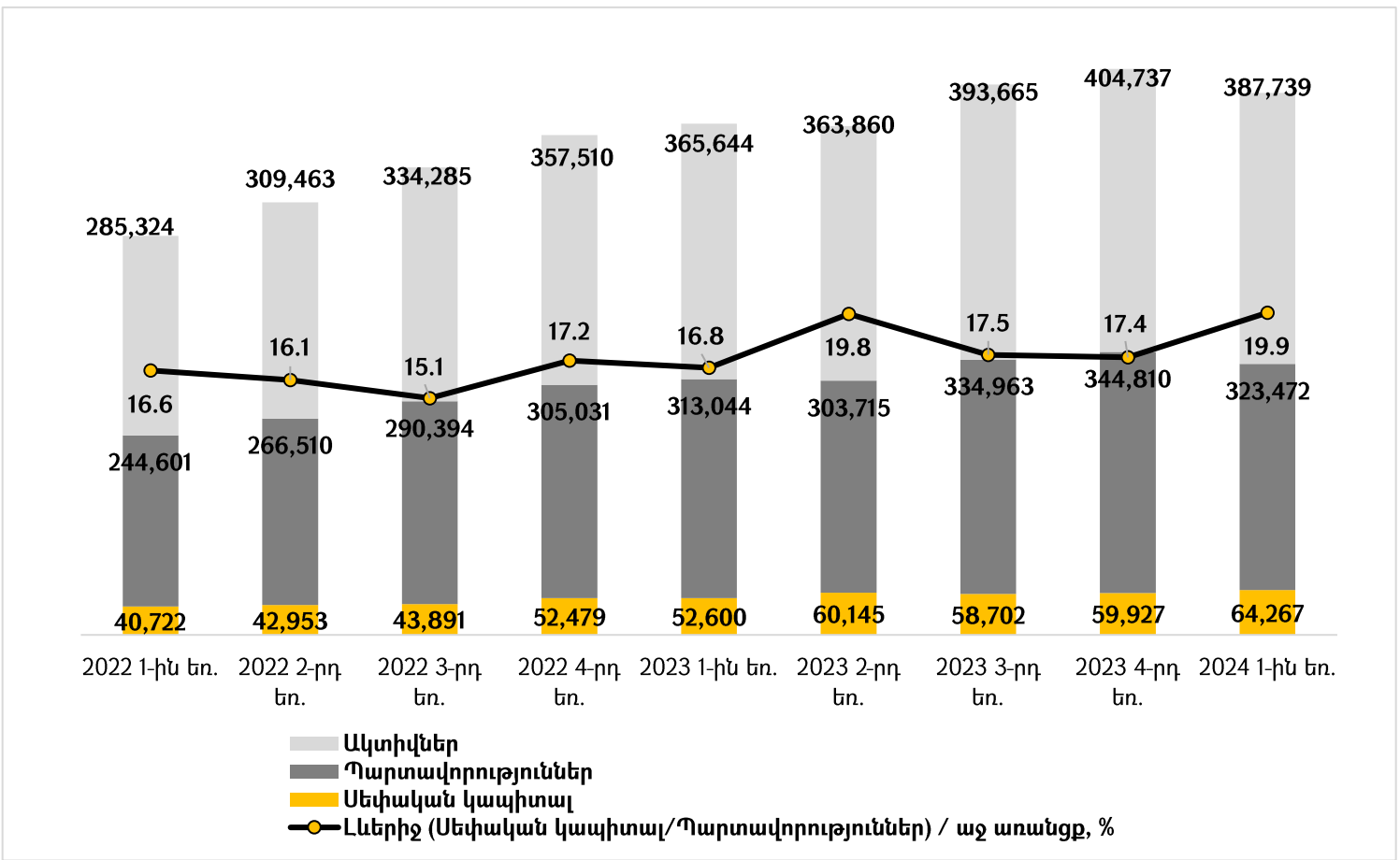
Ակտիվներ

Հաշվետու միջանկյալ ժամանակաշրջանի ավարտին Բանկի ակտիվները կազմել են 387,739.1 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել են 4.2%-ով (16,998.2 մլն. ՀՀ դրամով):

² Տարեկանացված աուդիտ չանցած:

³ Տարեկանացված աուդիտ անցած:

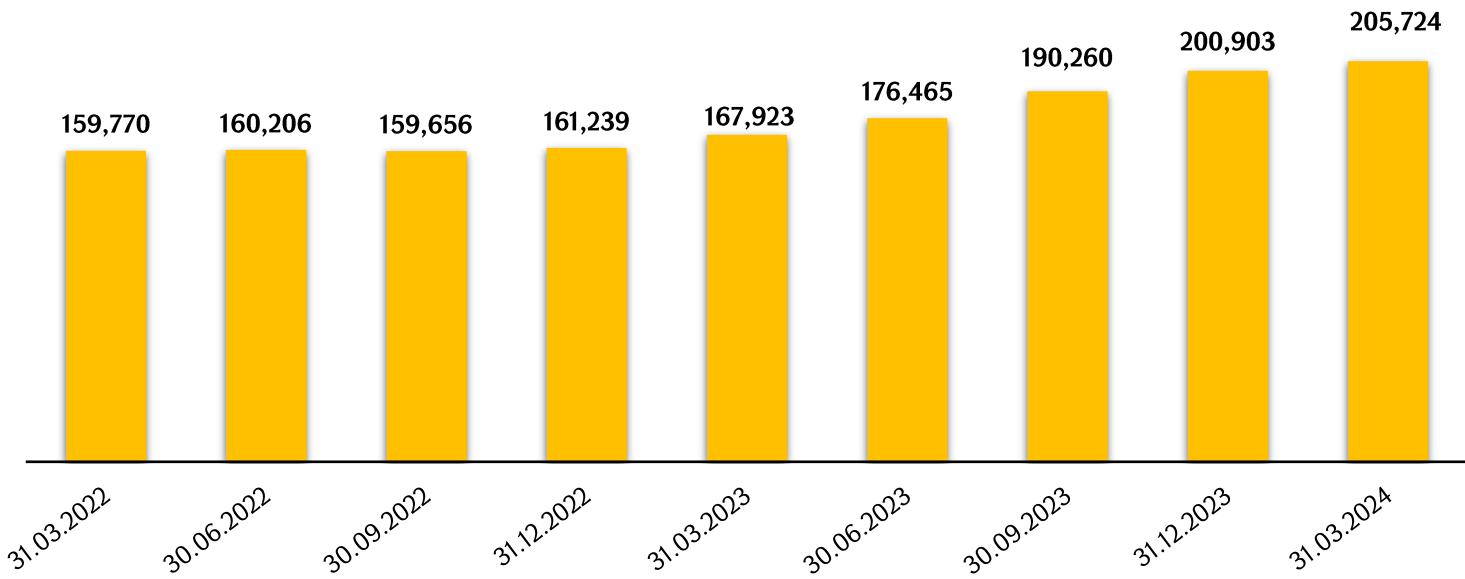
⁴ Տարեկանացված աուդիտ անցած:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և այլ փոխառվածությունների մնացորդները կազմել են 205,724.3 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2023թ. 4-րդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 4,821.3 մլն. ՀՀ դրամով կամ 2.4%-ով:

**Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դինամիկան
(մլն. ՀՀ դրամ)**

**Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ**

Հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտին Բանկի Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվների մնացորդները կազմել են 52,044.2 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 31.12.2023թ. համեմատ ավելացել են 6,786.5 մլն. ՀՀ դրամով կամ 15.0%-ով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտին Բանկի Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների մնացորդները կազմել են 9,200.1 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 31.12.2023թ. համեմատ աճել են 173.2 մլն. ՀՀ դրամով կամ 1.9%-ով:

Պարտավորություններ

2024թ.-ի առաջին եռամսյակի ավարտին Բանկի պարտավորությունները կազմել են 323,472.2 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 31.12.2023թ.-ի համեմատ նվազել են 21,338.2 մլն. ՀՀ դրամով կամ 6.2%-ով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ծավալի նվազումով՝ 13,417.2 մլն. ՀՀ դրամով կամ 5.53%-ով (բացասական փոփոխությունը գրանցվել է իրավաբանական անձանց ցպահանջ միջոցների հաշվին, որը պայմանավորված է միջոցների որոշակի ժամանակավոր արտահոսքով):

Կապիտալ

2024թ.-ի առաջին եռամսյակի ավարտին Բանկի կապիտալը կազմել է 64,266.9 մլն. ՀՀ դրամ, 31.12.2023թ.-ի համեմատ ավելանալով 4,340.0 մլն. ՀՀ դրամով կամ 7.24%-ով:

Արտարժույթային գործառնություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում Բանկի արտարժույթային գործառնությունների ծավալներն ըստ արտարժույթների կազմել են.

ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը՝ 241.0 մլն. ԱՄՆ դոլար,

Եվրոյով գործարքների ծավալը՝ 167.0 մլն. Եվրո,

ՌԴ ռուբլով գործարքների ծավալը՝ 51,680.2 մլն. ՌԴ ռուբլի:

Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից հաշվետու եռամսյակում ստացված զուտ եկամուտը կազմել է 978.4 մլն. ՀՀ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 1,710.8 մլն. ՀՀ դրամի փոխարեն :

Ծառայություններ և հաճախորդներ

2024թ.-ի հաշվետու եռամսյակի ընթացքում Բանկի հաճախորդների քանակը նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 3,720-ով՝ եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմելով 198,898 մարդ:

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է ավանդներ՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականության:

Բանկն իրականացնում է վարկավորման հետևյալ տեսակները՝ բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և նորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին, իսկ 2022թ.-ից սկսած՝ СПФС (Система передачи финансовых сообщений Банка России) համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

Բանկը մշտապես կատարելագործում և աշխատում է իր թղթակցային հաշիվների ցանցի ընդլայնման ուղղությամբ: Բանկի անունով ԱՄԷ MASHREQBANK PSC բանկում բացվել է թղթակցային հաշիվ ՄԱԷ դիրհամ (AED) արժույթով, Իտալիայի Intesa Sanpaolo SpA բանկում՝ եվրո (EUR) և ԱՄՆ դոլար (USD) արժույթներով, իսկ Ռուսաստանի Դաշնության АО Банк Интеза բանկում՝ ՌԴ ռուբլի արժույթով: Բանկը զուգահեռաբար աշխատանքներ է տանում

մի շարք բանկերում հաշիվ բացելու ուղղությամբ՝ մասնավորապես Santander Bank, N.A. բանկում ԱՄՆ դոլար արժույթով հաշիվ բացելու նպատակով աշխատանքները գտնվում են ավարտական փուլում: Մի շարք բանկերի հետ բանակցություններ են վարվում թղթակցային հաշիվների բացման ուղղությամբ:

Արտարժույթային գործառնությունների մասով Unicredit բանկի հետ կնքվել է գլխավոր համաձայնագիր արտարժույթային գործարքների իրականացման նպատակով: BCP SECUTITIES և Bahrain financing Company B.S.C ֆինանսական ընկերությունների հետ հիմնվել է համագործակցություն արտարժույթային գործառնությունների, ինչպես նաև կնքվել է բանկնոտների վաճառքի համաձայնագիր:

Բանկն առանձնապես կարևորում է արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով Բանկը շարունակ ընդլայնում է մատուցվող ծառայությունները և համագործակցում է MoneyGram, Ria Money Transfer (Ria Money Bank Deposit), Intel Express և MoneyTun (MoneyTun Bank Deposit online) արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ:

Կարևորելով արդիական բանկային պրոդուկտների ներմուծումը, Բանկում ներդրվել և մատուցվում են նաև միջազգային փոխանցումների հաճախորդների հաշիվներին հեռախոսահամարի նշումով մուտքագրման ավտոմատ Тинькофф online և Fora online- Мир ծառայությունները, որոնց միջոցով 1-ին եռամսյակի ընթացքում իրականացված փոխանցումների ծավալը կազմել է 1,112.0 մլն ՀՀ դրամին համարժեք գումար:

Հարկ է նշել, որ մեկնարկային փուլում էր գտնվում КИВИ բանկի հետ համատեղ КивиОнлайн համանման ծառայության ներդրումը, սակայն քանի որ ՌԴ ԿԲ-ն հետ կանչեց КИВИ բանկի արտոնագիրը, ծառայության մեկնարկը չհաջողվեց իրականացնել: Բանկը աշխատանքներ է տանում Յունիբանկի հետ ՍbPay հայաստանյան ՀՀ ԿԲ-ում գրանցված համակարգին միանալու նպատակով, ինչպես նաև դիմել է ՀՀ ԿԲ Golden Money համակարգով աշխատելու թույլտվություն ստանալու նպատակով:

Հաշվետու առաջին եռամսյակում Բանկի միջոցով արտերկրից ստացված և արտերկր կատարված փոխանցումների ծավալը կազմել է 1,083.7 մլն ՀՀ դրամին համարժեք գումար:

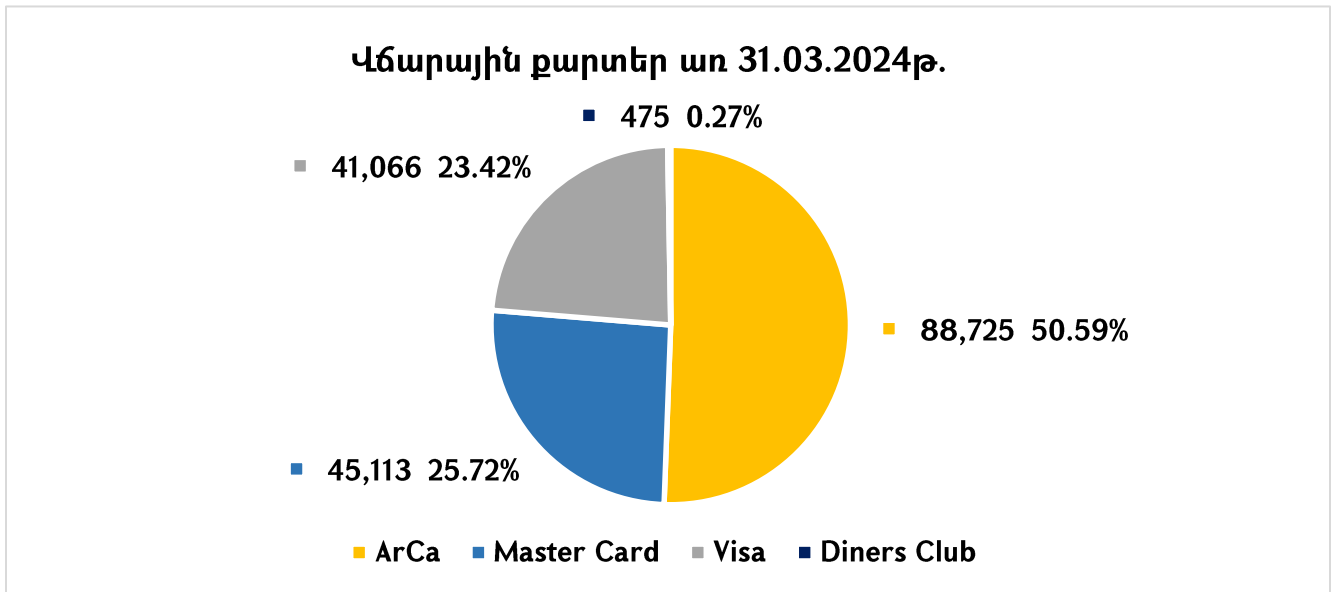
ՄԳ վարչությունը ներդրել է նաև Ria Money Bank Deposit ծառայությունը, որը թույլ է տալիս Ria Money համակարգի սպասարկման կետերից և կայքէջից կատարել Բանկի հաճախորդների հաշիվների համալրումներ: Նմանատիպ ծառայություն ներդրվել է նաև MoneyTun արագ դրամական փոխանցումների համակարգի հետ համատեղ՝ Moneytun Bank Deposit ծառայությունը: Այս ծառայության միջոցով հնարավոր է ԱՄՆ-ում տեղակայված Moneytun համակարգի սպասարկման կետերից, ինչպես նաև Մանիտուն համակարգի կայքէջից կատարել շահառուների հաշիվների համալրումներ: Հաշվետու առաջին եռամսյակում ներդրվել է նաև Moneytun դրամական փոխանցումների համակարգով ՀՀ դրամով վճարումների իրականացման ծառայությունը:

Բանկը մշտապես աշխատում է իր հաճախորդներին առաջարկել նորարար ծառայություններ և նոր հնարավորություններ ստեղծել:

Բանկի համար զարգացման գերակա ուղղություններից մեկն է վճարային քարտերի թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa բանկային վճարային քարտեր (ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, “ArCa Մոր և Մանկան”, ArCa Gift, Arca Green Line), Visa քարտեր (Visa Classic, Visa Gold, Visa Infinite), Master քարտեր (MasterCard Standard, MasterCard Gold, MasterCard Business), ինչպես նաև Diners քարտեր (Diners Club Young Professional, Diners Club Super Premium):

31.03.2024թ. դրությամբ Բանկի ակտիվ գործող վճարային քարտերի թիվը կազմել է 175,379 հատ, որից 88,725-ը բաժին է ընկնում ArCa վճարային քարտերին, 41,066-ը՝ Visa Card, 45,113-ը՝ MasterCard միջազգային վճարային քարտերին, 475-ը՝ Diners Club միջազգային վճարային քարտերին:

Հաճախորդներին վճարահաշվարկային համալիր ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Բանկը զարգացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձանցից վճարների ընդունման աշխատանքները:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթը, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի, Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ներքին շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ:

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի տեղաբաշխման, շուկայի ստեղծման, արժեթղթերի պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

Բանկի կողմից նոր ծառայությունների առաջարկը և մատուցումն իրականացվում է շուկայում սպառողների կողմից ներկայացված պահանջմունքի ուսումնասիրության հիման վրա: Բանկի նոր առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեղ է գտնում ինտերնետում՝ Բանկի տնային էջում, ինչպես նաև գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի սպասարկման սրահներում:

Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2024թ. 1-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2023թ. 4-րդ եռամսյակ (աուդիտ չանցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,418,093	1,578,539
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն ^[1]	62,096,935	59,314,468
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), % ^[2]	22.02%	10.65%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,418,093	1,578,539
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	396,238,246	399,201,016
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %⁴	3.45%	1.58%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,418,093	1,578,539
Գործառնական եկամուտ ^[3]	6,689,344	7,223,436
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	51.10%	21.85%
Գործառնական եկամուտ	6,689,344	7,223,436
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	396,238,246	399,201,016
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %⁴	6.75%	7.24%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	396,238,246	399,201,016
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն ³	62,096,935	59,314,468
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	6.38	6.73
Զուտ տոկոսային եկամուտ	4,967,931	4,632,640
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	326,186,774	326,619,137
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %⁴	6.09%	5.67%
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ)	8,312,216	7,826,484
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	326,186,774	326,619,137
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %⁴	10.19%	9.58%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	3,344,285	3,193,844
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ) ³	326,913,860	330,662,996
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %⁴	4.09%	3.86%

Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,418,093	1,578,539
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը, հազ. Հատ	1,873,345	1,873,345
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS), ՀՀ դրամ	1,824.59	842.63
Սպրեդ, % ⁴ (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	6.10%	5.72%

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի ունեցած էական դեպքերի նկարագիրը

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

- ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 16.01.2024թ. որոշում (որոշում **ՈՐԽ0102-03/Լ**)՝ Բանկի Խորհրդի 2022 թվականի նոյեմբերի 01-ի «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ գլխամասային գրասենյակի կառավարման կառուցվածքը և հաստիքացուցակը հաստատելու մասին» թիվ 18/Լ որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին::
- ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 29.12.2023թ. որոշում (որոշում **ՈՐԽ0102-52/01Լ**)՝ Լեռնային Ղարաբաղի կառավարության և նրա ստեղծած հիմնադրամների, առանձին իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ունեցած դրամական պահանջները (գույքային իրավունքները) ՀՀ կառավարությանը զիջելու նպատակով պայմանագրի կնքման վերաբերյալ:
- ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 22.03.2024թ. որոշում (որոշում **ՈՐԽ0102-14/Լ**)՝ արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանների, ինչպես նաև արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման ծրագրային ազդագրի հաստատման մասին:

Հիմնական ռիսկերի կամ անորոշությունների նկարագիրը, որոնց հետ առնչվելու է թողարկողը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Բանկը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում՝ վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից զերծ մնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով բանկը մշակում է

գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր:

Վարկային ռիսկը բանկի վարկառուների, փոխառուների և բանկի նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու հավանականությունն է, ինչը կարող է վնաս հասցնել բանկի կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը բանկի կարևորագույն խնդիրներից է: Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, վարկավորելիս որպես ապահովվածություն նախապատվություն է տալիս վարկառուի վարկունակությանը և վճարունակությանը, ինչի արդյունքում խնդրահարույց վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում բավականին փոքր է:

Իրացվելիության ռիսկ, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի փոփոխության, օրենսդրական փոփոխությունների, նորմատիվային դաշտի փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով Բանկի հնարավորություններն ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելը կոժվարանա, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու: Իրացվելիության ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկում ներդրվել են սահմանաչափերի պահպանման և ամենօրյա կտրվածքով հսկողության իրականացման մեխանիզմներ: Բանկում իրականացվում են ընթացիկ, կարճաժամկետ և երկարաժամկետ իրացվելիության ռիսկի կառավարում, իրացվելիության ճեղքվածքի և բացասական ազդեցության սցենարային վերլուծություններ:

Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր, երբ << մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել բանկի գործունեության վրա, մասնավորապես կարող է ուղեկցվել Բանկի կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության լիցենզավորման և կարգավորման նպատակը ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունն է, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը:

Գործառնական ռիսկը, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև բանկի համբավը: Գործառնական ռիսկերի գնահատման և մոնիտորինգի համար Բանկում գործում է ռիսկային պատահարների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման համակարգ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են բազիսային, եկամտաբերության կորի փոփոխության և ժամկետային անհամապատասխանության ռիսկերի գծով վերլուծություններ:

Արտարժույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից:

Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ՝ նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

**Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը
հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար**

Բանկի հեռանկարային զարգացումը միտված է Բանկի ցուցանիշների աճի ապահովմանը, հաճախորդներին հասանելի, նորարարական, շուկայում մրցունակ ծառայությունների մատուցմանն ու հավատարիմ հաճախորդների շրջանակի, որակյալ կադրային ներուժի

պահպանմանը, միջազգային գործընկերների հետ փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանը:

Բանկը նպատակադրել է ինչպես ինտենսիվ, այնպես էլ էքստենսիվ աճ իր բանկային ծառայությունների բոլոր ուղղությունների գծով՝ ՀՀ ֆինանսաբանկային շուկայում առաջարկելով միջազգային լավագույն բանկային լուծումների և հաճախորդների արագ փոփոխվող կարիքների վրա հիմնված ծառայություններ: Հաջորդ ժամանակաշրջանում ներդրումային քաղաքականության առաջնահերթություններից կլինեն ՓՄՁ, գյուղատնտեսական և հիփոթեքային վարկավորման ուղղությունները: Կապիտալի ակտիվ համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ ռեսուրսների ներգրավման նպատակով: Բանկը շարունակում է ուսումնասիրել տեղական շուկան և գործել ներքին և արտաքին մարտահրավերներին համահունչ՝ գերակա նպատակ ունենալով պահպանել և չվտանգել առկա թղթակցային հաշիվները, որոնք ուղղակիորեն թույլ են տալիս չընդհատել հայաստանյան տնտեսության սուբյեկտների կապը արտասահմանյան գործընկերների հետ: Բանկը ակտիվ համագործակցում է նոր բացված թղթակցային հաշիվներով ՄԱԷ Mashreq Bank, Իտալական խոշորագույն Intesa Sanpaolo SpA, չինական Zhejiang Chouzhou Commercial Bank Co. Ltd բանկերում: Շարունակվում են JSC Bank of Georgia թղթակից բանկի միջոցով ԱՄՆ դոլար SWIFT փոխանցումների իրականացումը դեպի Citigroup հաճախորդների հաշիվներին:

Այսպիսով՝ Բանկն առաջիկա ժամանակահատվածում բանկային համակարգում մրցակցությանը դիմակայելու, իր կայուն ու վստահելի դիրքը պահպանելու և ֆինանսատնտեսական ցուցանիշների առաջանցիկ աճն ապահովելու նպատակով առանձնացրել է հետևյալ ռազմավարական ուղենիշները՝

- Գործունեության արդյունավետության բարձրացում,
- Բանկի թվայնացման մակարդակի բարձրացում,
- Հաճախորդների բավարարվածության մակարդակի աճ,
- Կառավարման համակարգի բարելավում,
- Ներքին գործընթացների օպտիմալացում,
- Մարդկային կապիտալի զարգացում
- Սպասարկման ենթակառուցվածքների թվայնացում
- Միջազգային գործընկերների ցանցի ընդլայնում:

Հավելված 6.1
 Հաստատված է
 Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
 2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (նւ թիվ 6 ա)

«31» մարտի 2024թ.

Արարատի մարզի ԲԲԸ ք. Երևան, Փ.Քուզմուղ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նազատ դրամ)

ԱՆՎՈՒՄՈՒՆ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	8,312,216	8,312,216	6,503,246	6,503,246
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,344,285)	(3,344,285)	(2,848,869)	(2,848,869)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,967,931	4,967,931	3,654,377	3,654,377
		-	-	-	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,284,161	1,284,161	1,220,572	1,220,572
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(652,652)	(652,652)	(421,982)	(421,982)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		631,509	631,509	798,590	798,590
		-	-	-	-
Եկամուտ շահարժիներին		-	-	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններին	5	942,986	942,986	1,417,133	1,417,133
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	146,918	146,918	122,464	122,464
Գործառնական եկամուտներ		1,089,904	1,089,904	1,539,597	1,539,597
Զուտ մասնաժամեր ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(151,517)	(151,517)	1,007,863	1,007,863
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,977,158)	(1,977,158)	(1,731,440)	(1,731,440)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(671,056)	(671,056)	(576,250)	(576,250)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10	-	-	-	-
		-	-	-	-
Ծախույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		3,889,613	3,889,613	4,692,737	4,692,737
Ծախույթ/վնասի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(471,520)	(471,520)	(729,596)	(729,596)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		3,418,093	3,418,093	3,963,141	3,963,141
Այլ թվում					
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս					
Չվերահսկվող բաժնեմաս					

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.04.2024թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ք)

«31» մարտի 2024թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Նրևան, Փ.Բուզանդ 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,110,363	1,110,363	296,087	296,087
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	1,110,363	1,110,363	296,087	296,087
Դրամական հոսքերի հեջավորում	-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	-	-	-	-
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	9,374	9,374	25,956	25,956
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(197,821)	(197,821)	(57,968)	(57,968)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	921,916	921,916	264,075	264,075
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	4,340,009	4,340,009	4,227,216	4,227,216
Այդ թվում՝				
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս				
Չվերահսկվող բաժնեմաս				

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ7)**

«31» մարտի 2024թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Բուզանո 87

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չտուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չտուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	57,792,500	60,772,111
1.2	Թանկարժեք մետաղների քանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	51,125,823	75,818,705
1.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածքներ	16	205,724,287	200,903,004
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	52,044,166	45,257,617
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	9,200,061	9,026,897
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	19	-	-
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,636,255	1,636,733
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	8,294,995	8,427,632
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	-	-
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,921,046	2,894,660
	<i>Ընդամենը՝ ակտիվներ</i>		387,739,133	404,737,359
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	80,144,561	87,236,976
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	229,247,738	242,664,941
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,744,082	7,789,421
2.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	106,366	112,031
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	298,016	126,182
2.7	Պահուստներ	30	-	-
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	6,931,431	6,880,878
	<i>Ընդամենը՝ պարտավորություններ</i>		323,472,194	344,810,429
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	9,366,725	9,366,725
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	10,263,687	10,263,687
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագմահատման պահուստներ		711,631	(210,285)
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)		40,424,896	37,006,803
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	<i>Ընդամենը՝ կապիտալ</i>		64,266,939	59,926,930
	<i>Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ</i>		387,739,133	404,737,359

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

«31» մարտի 2024թ.

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Նրևան, Բուզանը 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(*հազար դրամ*)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Եվրոյի մեկնում/վնաս	Չվիճարկ պահուստ	Փոխարժեքային ստանդարտներն առկա չլուծված արժեթուղիների վերանաշխարհից	Մյլ լուծված արժեթուղիներ համապատասխան ֆինանսական արժեքի միջոցով չարժեքող ֆինանսական ակտիվներ վերադասակարգումներ	Ոչ արժեքային ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Ընդգրկումը ներկայումս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ օգնված կապիտալ	Ձուտ գումարներ										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից ստեղծված) (I աղյուսակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2023թ. (ստուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(1,233,244)	-	30,582,011	-	52,479,179	-	52,479,179
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների րնդիանոր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախելի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Համադրելի նվաճում	-	-	-	-	-	-	1,022,959	-	11,424,792	-	12,447,751	-	12,447,751
5. Ընամադարձումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	(5,000,000)	-	(5,000,000)	-	(5,000,000)
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2023թ. (չստուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(210,285)	-	37,006,803	-	59,926,930	-	59,926,930

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)													
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2024թ. (շտուգված)	9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(210,285)	-	37,006,803	-	59,926,930	-	59,926,930
9.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղադրյալ փոփոխությունների բնիհամոր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, վկայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համաարժեքային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	921,916	-	3,418,093	-	4,340,009	-	4,340,009
13. Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված անանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Մասնամուծներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում մարտի 2024թ. (շտուգված)	31 9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	711,631	-	40,424,896	-	64,266,939	-	64,266,939

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.04.2024թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«31» մարտի 2024թ.

Արարատի մարզի ԲԲԸ Բ.Երևան, Բուզանը 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	4,692,737	3,889,613
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	265,059	281,569
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	56,993	47,310
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	(33,638,284)	8,571,819
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	13,277,623	(16,383,823)
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(15,345,872)	(3,593,512)
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(789,582)	(196,243)
Ներդրումներ	(8,709,178)	(6,082,502)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(9,498,760)	(6,278,745)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	(4,434,634)	610,582
Վճարված դիվիդենդներ	-	-
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգում)	-	-
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	-	-
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(4,434,634)	610,582
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	(66,730)	(2,218,399)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	75,645,285	34,169,438

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.04.2024թ.

Հավելված 1
Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի խորհրդի
2022 թվականի հունիսի 28-ի թիվ 112-Ն
 որոշման

Հավելված 3
Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի խորհրդի
2009 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 106-Ն
 որոշման Հավելվածի

(եռամսյակային)

ՀՈՒՊԱՐԱՐԱԿՎՈՐ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Արարտաձևի ԲԲԸ
1/1/2024 թ-ից 31/03/24 թ.

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	<< Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի բույալարելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնարկի նվազագույն չափը	9,366,725	1,000,000	խախտում անկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	52,999,619	30,000,000	խախտում անկա չէ
Ն: Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.25%	min6.2%	խախտում անկա չէ
Ն: Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.25%	min8.3%	խախտում անկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.11%	min11%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	37.28%	min15%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցածրահարց պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	96.70%	min60%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	191.64%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	387.10%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր եռնուրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	0.00%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	156.67%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	154.83%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	0.00%	min 100%	խախտում անկա չէ
Ն: Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.46%	max20%	խախտում անկա չէ
Ն: Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	65.98%	max50%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.51%	max5%	խախտում անկա չէ
Ն: Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.59%	max20%	խախտում անկա չէ
Ն: պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը (<< դրամով)	0.57%	max10%	խախտում անկա չէ
Ն: պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը (արտարժույթով)	0.00%	max5%	խախտում անկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	X		
<< դրամով.	X		
ԱՄՆ դոլարով.	X	min 4%	խախտում անկա չէ
Եվրոյով.	X	min 6% << դրամով, min 12% ԱՄՆ դոլարով, min 6% << դրամով, min 12% Եվրոյով.	խախտում անկա չէ
Բոլոր արտարժույթների գծով դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	1.74%	max10%	խախտում անկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով.	1.15%	max7%	խախտում անկա չէ
Եվրոյով.	0.00%	max7%	խախտում անկա չէ
Ռուսական ռուբլիով.	0.07%	max7%	խախտում անկա չէ
Այլ.	0.31%	max7%	խախտում անկա չէ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2024թ.-ից մինչև 31 մարտի 2024թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 22 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 28-ը՝ ՀՀ մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բուզանդի 872ենք, 85 տարածք:

14.12.2016թ. Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն Հայկական զարգացման Բանկ ԲԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

2024թ.-ի առաջին եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 1,036 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում, և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հոմանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել և շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների

սպասարկման արդյունքում 2022-2023թթ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, նորմատիվային կապիտալի պահանջները և ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Բանկի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները << գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ << դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են << դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: << սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ): Որպես ՖՀՄՄ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՄԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՄ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկառուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները:

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- ՖՀՄՄ S1 -ընդհանուր պահանջներ կայունության հետ կապված ֆինանսական տեղեկատվության բացահայտման համար և ՖՀՄՄ S2- կլիմայի հետ կապված բացահայտումներ:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Երբ ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը համապատասխանում է ձեռնարկատիրական գործունեության սահմանմանը և վերահսկողությունը փոխանցվում է Խմբին, ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համար Խումբը կիրառում է ձեռքբերման մեթոդը:

Որոշակի գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն հանդիսանալը սահմանելիս Խումբը գնահատում է՝ արդյո՞ք ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ներառում է առնվազն մուտքեր և բովանդակային գործընթաց, և արդյո՞ք ձեռքբերված ամբողջությունը հնարավորություն ունի արդյունքներ ստեղծել:

Խումբն ունի կենտրոնացման թեստեր կիրառելու տարբերակ, որը թույլ է տալիս պարզեցված ձևով գնահատել՝ արդյո՞ք ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը հանդիսանում է ձեռնարկատիրական գործունեություն: Կենտրոնացման թեստի այլընտրանքի պայմանը բավարարվում է, եթե ձեռքբերված համախառն ակտիվների փաստացիորեն ամբողջ իրական արժեքը

կենտրոնացած է մեկ նույնականացման ենթակա ակտիվում կամ համանման նույնականացման ակտիվների խմբում:

Դուստր ընկերության վերահսկողության ձեռքբերման նպատակով Բանկի կողմից փոխանցված փոխհատուցումը հաշվարկվում է Բանկի կողմից թողարկված սեփական կապիտալի և պարտավորությունների, փոխանցված ակտիվների ձեռքբերման ամսաթվով հաշվառվող իրական արժեքով, որը ներառում է պայմանական հատուցման համաձայնությունից առաջացող որևէ ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը: Ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ձեռքբերված ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռքբերման ամսաթվով՝ իրական արժեքով:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ/Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ

ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային

արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս համապատասխան ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը,

տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը և ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հողվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտ կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ կամ վնաս տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	<u>31 մարտի 2024թ.</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2023թ.</u>
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.28	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	424.11	447.90

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով

գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, սուսցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Ֆինանսական գործիքներ

2.4.4. Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.5. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,

- ինչպես են վարձատրվում դեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով մայր գումար է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսը սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Բանկն ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը << ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.6. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.7. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի

պայմանագրային իրավունքները համարվում են առջինը: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.5.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.8. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.9. Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները (ECL) հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական

գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2 և փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի

ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:**Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD):** Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են համապատասխան ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը, և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով.
  - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
  - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
  - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես

ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

2.4.10. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.11. Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով ավանդները, վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.12. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.13. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված

գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

2.4.15. Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպոտ») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և

ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում: Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.16. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Չուտ առևտրային եկամուտե հոդվածում»:

2.4.17. Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով է ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում»:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով է ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Բանկը որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Բանկը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Վարձակալության մեկնարկն այն ամսաթիվն է, երբ վարձակալն իրավունք ունի օգտվել վարձակալված ակտիվը օգտագործելու իր իրավունքից: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է: Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Բանկը ճանաչում է վարձակալության զուտ ներդրումը, որը ստացվելիք նվազագույն վարձավճարն է, որը զեղչվում է վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրման և ներկայիս արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակված եկամուտ:

Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում վարձակալության առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

2.4.18. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.19. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20-30	5-3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3-8	33.33-12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8	20-12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.4.20. Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք, ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է.

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր,
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի (*Գործառնական սեզմենտներ*):

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.21. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով

օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-10 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.4.22. Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.23. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.24. Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.25. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով

կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.20 ծանոթագրությունում:

2.4.26. Սեփական կապիտալ

Բաժնեփրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.4.27. Հավատարմագրային գործառնություններ

Բանկն իրականացնում է հավատարմագրային գործառնություններ իր հաճախորդների համար: Բանկը նաև մատուցում է դեպոզիտարիոն ծառայություններ, ինչը ներառում է հաճախորդներին պատկանող արժեթղթերի դեպո հաշիվներով գործառնությունները: Բանկի կողմից կառավարվող ակտիվները, ինչպես նաև դրանցից ծագող պարտավորությունները չեն ներառվում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկը կրում է հավատարմագրային գործառնությունների գծով գործառնական ռիսկը, իսկ նշված գործառնությունների վարկային և շուկայական ռիսկը կրում են հաճախորդները: Հավատարմագրային գործառնություններից ստացված վարձավճարները արտացոլվում են կոմիսիոն և այլ տեսքով եկամուտներում:

2.4.28. Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ

մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս համապատասխան ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում
Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ

կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տես՝ ծանոթագրություն 38), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը:

Գուղվիի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գուղվիլը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գուղվիի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Գուղվիի ձեռք բերումից

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել Հայկական զարգացման Բանկե ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը և վերահսկողություն, որի լիցենզիան ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հետ է կանչվել: Ձեռքբերման արդյունքում ճանաչվել է գուղվիլ:

Հազար ՀՀ դրամ

Հազար ՀՀ դրամ

Որոշելի զուտ ակտիվների իրական արժեք	10,725,662
Գուդվիլ	4,404,337
Գուդվիլի արժեզրկում	(880,871)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2017թ. դրությամբ	3,523,466
Գուդվիլի արժեզրկում	(2,510,864)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2018թ. դրությամբ	1,012,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(350,000)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2019թ. դրությամբ	662,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(300,000)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	362,602
Գուդվիլի արժեզրկում	(362,602)
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2022թ. դրությամբ	0

**Ծանոթագրություն 3 Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	645,025	356,761	1,802,872
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	6,018,800	4,735,811	20,973,089
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,294,604	1,213,547	4,810,892
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	306,624	193,284	1,099,081
Այլ տոկոսային եկամուտ	47,163	3,843	40,795

Ընդամենը	8,312,216	6,503,246	28,726,729
-----------------	------------------	------------------	-------------------

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,115,845	1,236,176	4,679,639
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,946,928	1,425,266	6,458,996
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	82,277	66,631	275,488
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	112,884	50,544	200,330
Այլ տոկոսային ծախսեր	86,351	70,252	334,816
Ընդամենը	3,344,285	2,848,869	11,949,269

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	4,967,931	3,654,377	16,777,460
--	------------------	------------------	-------------------

Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Դրամարկղային գործառնություններից	81,295	95,385	349,332
Հաշվարկային ծառայություններից	231,677	254,730	1,028,520
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	18,918	14,999	73,159
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	323,644	349,572	1,428,815
Վճարային քարտերի սպասարկումից	626,110	505,886	2,301,545
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	2,517	-	3,224
Ընդամենը	1,284,161	1,220,572	5,184,595

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	137,936	91,187	423,682
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	483,439	306,940	1,517,692
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման	-	1,802	3,420

գործառնությունների գծով վճարներ			
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	23,888	16,481	133,296
Այլ կոմիսիոն վճարներ	7,389	5,572	28,293
Ընդամենը	652,652	421,982	2,106,383

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	631,509	798,590	3,078,212
--	----------------	----------------	------------------

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

**Ծանոթագրություն 5 Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ**

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	-	-	-
՝բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աձանցյալներից	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	335	(13,534)	(13,569)
՝բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աձանցյալներից	335	(13,534)	(13,569)
Ընդամենը	335	(13,534)	(13,569)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	1,910	(2,247)	43,611
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	1,910	(2,247)	43,611
աձանցյալներից	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	2,951	2,951

բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	2,951	2,951
աձանցյալներից	-	-	-
Ընդամենը	1,910	704	46,562

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	978,431	1,427,152	5,556,879
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(46,894)	(6,883)	(258,199)
Ընդամենը	931,537	1,420,269	5,298,680

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	9,186	10,138	60,989
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	18	(444)	(11,887)
Ընդամենը	9,204	9,694	49,102

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	942,986	1,417,133	5,380,775
---	----------------	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	119,862	66,303	281,698
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	16,722	42,757	491,413
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Այլ եկամուտներ	10,334	13,404	123,232

Ընդամենը	146,918	122,464	896,343
-----------------	----------------	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2024-31.03.2024	01.01.2023-31.03.2023	01.01.2023-31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	41,877	51,678	51,678
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	635,553	234,366	1,714,648
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(519,543)	(387,732)	(1,969,676)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	116,010	(153,366)	(255,028)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(113,332)	142,153	245,227
Վերջնական մնացորդ	44,555	40,465	41,877

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2024-31.03.2024	01.01.2023-31.03.2023	01.01.2023-31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	125,854	57,169	57,169
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	(5,761)	725	78,255
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(869)	(4,664)	(35,403)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(6,630)	(3,939)	42,852
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(31,532)	4,125	25,833
Վերջնական մնացորդ	87,692	57,355	125,854

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառվածությունների գծով	01.01.2024-31.03.2024	01.01.2023-31.03.2023	01.01.2023-31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	3,372,157	3,866,646	2,130,663
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	2,626,767	10,323	3,736,588
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(2,443,182)	(1,031,791)	(4,030,031)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	183,585	(1,021,468)	(293,443)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված			

գումարների վերադարձ	408,988	134,306	126,215
Պահուստի օգտագործում	733,089	(57,137)	1,408,722
Վերջնական մնացորդ	4,697,819	2,922,347	3,372,157

Ներդրումների գծով	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	1,729	11,543	11,543
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	8,558	27,519	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(59)	(1,565)	(168,709)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	8,499	25,954	(168,709)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(11,968)	(28,850)	158,895
Վերջնական մնացորդ	843	8,647	1,729

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	10,772	20,412	20,412
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	486,157	674,931	3,040,228
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(640,367)	(532,398)	(2,782,246)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(154,210)	142,533	257,982
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	1,905	(392)	(962)
Պահուստի օգտագործում	146,785	(147,837)	(266,660)
Վերջնական մնացորդ	5,252	14,716	10,772

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	9,422	15,903	15,903
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	80,706	72,082	351,638
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(76,443)	(69,659)	(358,119)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	4,263	2,423	(6,481)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	(1)	-
Վերջնական մնացորդ	13,685	18,325	9,422

Ընդամենը զուտ մասանուններ պահուստներին	151,517	(1,007,863)	(422,827)
---	----------------	--------------------	------------------

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2024-31.03.2024	01.01.2023-31.03.2023	01.01.2023-31.12.2023
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,494,259	1,329,335	7,007,408
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	5,470	370	12,270
Գործուղման ծախսեր	6,115	5,609	33,728
Ապահովագրության ծախսեր	48,523	25,562	146,660
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	104,261	64,925	347,672
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	104,837	98,650	374,846
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	23,814	39,494	99,176
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	43,311	41,869	209,970
Տրանսպորտային ծախսեր	7,406	6,810	23,777
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	69,679	55,791	316,391
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	17,100	19,546	68,414
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	7,300	10,968	36,761
Այլ վարչական ծախսեր	45,083	32,511	193,323
Ընդամենը	1,977,158	1,731,440	8,870,396

* 2024թ.առաջին եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1058 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 479.00 հազ.դրամ:

* 2023թ.չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1044 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 804.55 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2024-31.03.2024	01.01.2023-31.03.2023	01.01.2023-31.12.2023
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,000	-	5,000
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	29,172	26,892	118,479
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	70,301	8,777	49,070
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների			

ամորտիզացիոն ծախսեր	328,879	322,052	1,338,183
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	97,900	78,055	406,294
Այլ ծախսեր*	143,804	140,474	1,782,112
Ընդամենը	671,056	576,250	3,699,138

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	500,000	500,000	2,392,721
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(28,480)	229,596	168,570
Ընդամենը	471,520	729,596	2,561,291

	01.01.2024- 31.03.2023	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2023- 31.12.2023	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	3,889,613	-	13,986,083	-
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	700,130	18	2,517,495	18
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չհարկվող ծախսեր	(4,394)	-	60,739	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(224,216)	-	(16,943)	-
Ընդամենը	471,520		2,561,291	

	Մնացորդը 31.12.2023թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.03.2024թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	994,036	(9,695)	217,662	1,202,003
Շահութեւնատվ վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	484,178	(212,643)	217,662	489,197
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	311	(157)	-	154
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	507,851	205,668	-	713,519
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	1,696	(2,563)	-	(867)
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	1,120,218	379,801	-	1,500,019
Շահութեւնատվ վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի	27,125	200,314	-	-

միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով						227,439
Անորոշիչացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	1,200	(20)				1,180
Հիմնական միջոցների գծով	-	-				-
Այլ ակտիվների գծով	1,065,443	177,768				1,243,211
Այլ պարտավորությունների գծով	26,450	1,739				28,189
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(126,182)	(389,496)			217,662	(298,016)

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	3,418,093	3,963,143	11,424,792
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով			
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	3,418,093	3,963,143	11,424,792
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.82	2.12	6.10

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2024- 31.03.2024	01.01.2023- 31.03.2023	01.01.2023- 31.12.2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	4,340,009	4,227,216	12,447,751
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	4,340,009	4,227,216	12,447,751
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2.32	2.26	6.64

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.03.2024	31.12.2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ	10,068,363	13,032,618
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	3,085,629	2,711,319
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	18,149,352	20,493,733
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	26,529,045	24,545,355
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-39,889	(10,914)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	57,792,500	60,772,111

*31.03.24թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 43 523 580 հազ. ՀՀ դրամ:

*31.12.23թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 40 164 496 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.03.24թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 1 495 000 հազ. ՀՀ դրամ:

**31.12.23թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 2 642 500 հազ. ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2024	31.03.2024	01.01.2023	31.12.2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ	13,032,618	10,068,363	15,275,472	13,032,618
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,711,319	3,085,629	3,299,555	2,711,319
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,493,733	18,149,352	59,643,637	20,493,733
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,545,355	26,529,045	21,303,692	24,545,355
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	4	4	-	4
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	6,916,149	2,866,090	7,304,999	6,916,149
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(16,825)	(42,287)	(27,480)	(16,825)
Ընդամենը	67,682,353	60,656,196	106,799,875	67,682,353

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.03.2024	31.12.2023
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ բանկերում	4	4
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	1,711,722	5,886,013
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	1,154,368	1,030,135
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2,866,094	6,916,152
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-

ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	3,643,295	1,969,124
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	3,465,417	1,119,750
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	177,878	849,374
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	17,620,130	35,675,248
- վարկեր և ավանդներ	17,620,130	35,675,248
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	7,006,864	14,012,304
- վարկեր և ավանդներ	6,986,400	14,006,837
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	20,464	5,467
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,169	25,254
Ընդամենը	28,289,458	51,681,930
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-4,666	(30,963)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	31,150,886	58,567,119

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	18,469,458	15,367,002
- վարկեր և ավանդներ	3,967,794	4,821,889
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	14,062,351	10,256,346
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	439,313	288,767
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	652,334	622,040
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-

- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	652,334	622,040
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	912,242	1,363,558
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	912,242	1,363,558
Հաշվեգրված տոկոսներ	28,595	24,840
Ընդամենը	20,062,629	17,377,440
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(87,692)	(125,854)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,974,937	17,251,586
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	51,125,823	75,818,705

*31.03.2024թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 177 878 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.2023թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 849 374 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.03.2024թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 324 676.0 հազ.ՀՀ դրամ (825.6 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 283.8 հազ.ՀՀ դրամ (712.1 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով ,42 600 (10 000 հազ. ռուբլի) գումար Մոսկովյան Բիրժա կազմակերպությունում գործարքներ իրականացնելու համար:

**31.12.2023թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 332 030.0 հազ.ՀՀ դրամ (820.3 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 288 247.0 հազ.ՀՀ դրամ (712.1 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	31.03.2024	31.12.2023
Վարկեր, այդ թվում՝	142,425,763	141,273,100
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	31,139,295	30,336,470
Օվերդրաֆտ	28,378,276	27,248,680
Վարկային քարտեր	34,956,672	33,228,872
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	1,392,242	775,979
Հետզնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և		

ստացվելիք վճարներ	3,269,153	1,748,530
Ընդամենը վարկեր	210,422,106	204,275,161
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,697,819)	(3,372,157)
Ընդամենը զուտ վարկեր	205,724,287	200,903,004

31.03.2024թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 33 006 007 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 171 հատ վարկ:

31.12.2023թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 40 209 467 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 236 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.03.2024		31.12.2023	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Բանկեր	10,451,817	9	25,901,387	10
Ֆինանսական կազմակերպություններ	18,030,144	118	15,078,235	107
Պետական ձեռնարկություններ	-	-	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	91,040,508	1,584	90,440,456	1,474
խոշոր ձեռնարկություններ	41,451,439	288	40,515,328	267
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	49,589,069	1,296	49,925,128	1,207
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	101,758,966	37,676	97,929,754	37,063
սպառողական վարկեր	30,669,210	22,605	29,363,407	22,097
հիփոթեքային վարկեր	31,139,295	1,915	30,336,470	1,879
վարկային քարտեր	34,705,868	11,354	33,120,712	11,323
այլ վարկեր	5,244,593	1,802	5,109,165	1,764
Անհատ ձեռնարկատերեր	14,353,479	1,361	14,156,421	1,337
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,308,818	-	6,894,290	-
Ընդամենը	238,943,732	40,748	250,400,543	39,991
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,775,260)	-	(3,481,801)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	234,168,472	40,748	246,918,742	39,991

31.03.2024թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 19 102 328 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 8.46%-ը:

31.12.2023թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 17 249 387 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 13.1%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.03.2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	10,381,501	5	10,118,159	5
Գյուղատնտեսություն	5,505,766	3	5,368,465	3
Շինարարություն	13,367,675	6	13,706,907	7
Տրանսպորտ և կապ	3,849,852	2	3,315,248	2
Առևտուր	54,613,842	26	53,208,890	26
Սպառողական	65,375,078	32	62,484,119	31
Հիփոթեքային վարկեր	31,139,295	15	30,336,470	15
Սպասարկման ոլորտ	11,843,197	6	12,480,053	6
Այլ	11,076,747	5	11,508,320	6
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,269,153		1,748,530	
Ընդամենը	210,422,106	100	204,275,161	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ռեզիդենտության	31.03.2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	206,337,126	100	201,738,843	100
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	112,728	0	118,630	0
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	703,099	0	669,158	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,269,153	-	1,748,530	-
Ընդամենը	210,422,106	100	204,275,161	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.03.2024	31.12.2023
Անշարժ գույք	154,782,000	154,585,568
Շարժական գույք	3,034,452	1,711,919
Շրջանառու միջոցներ	1,706,313	363,211
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	6,645,824	6,492,713
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	9,291,064	9,267,828
Դրամական հոսքեր	6,458,218	5,900,218
Դրամական միջոցներ	1,287,829	1,031,762
Արժեթղթեր	22,620,411	21,897,645
Այլ	1,326,842	1,275,767
Ընդամենը վարկեր	207,152,953	202,526,631

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով
չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	37,831,642	30,150,606
- գանձապետական պարտատոմսեր	37,831,642	30,150,606
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	37,831,642	30,150,606

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.03.2024		31.12.2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	14,068,422	140,817	14,966,161	137,565
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	14,068,422	-	14,966,161	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	140,817	-	137,565

- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	14,068,422	140,817	14,966,161	137,565

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.03.2024		31.12.2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	3,285	-	3,285
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	3,285	-	3,285
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	3,285	-	3,285

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	52,044,166	45,257,617

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	8,872,243	8,693,688
- գանձապետական պարտատոմսեր	8,872,243	8,693,688
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	8,872,243	8,693,688

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.03.2024		31.12.2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	328,671	-	334,938	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	328,671	-	334,938	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(853)	-	(1,729)	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	327,818	-	333,209	-

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,200,061	9,026,897
---	-----------	-----------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.03.24թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը ¥հազ. դրամ ^Ը	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	82,500	6.25
"ԱՔՈՒ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	3,285	-
Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ	Հեռահաղորդակցման ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	27.10.23	33,252	-
ԸՆդամներ				144,102	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.23թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը ¥հազ. դրամ ^Ը	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	82,500	6.25
"ԱՔՈՒ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	3,285	-
Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ	Հեռահաղորդակցման ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	27.10.23	33,252	-
ԸՆդամներ				144,102	

2023թ. և 2024թ. առաջին եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա - միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտ. իրավունքի ձևով ակտիվներ (հող և շենքեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3,969,687	3,800,075	1,988,074	185,825	531,463	2,097,249	4,201,147	16,773,520
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	(4,647)	(1,240)	(230)		(440)	(2,922)		(9,479)
Ավելացում	68,589	485,214	129,723	17,047	72,388	424,874	374,249	1,572,084
Օտարում	-	-	-	(22,065)	-	-	(408,241)	(430,306)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(40,400)	(74,517)	-	(44,059)	-	-	(158,976)
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,033,629	4,243,649	2,043,050	180,807	559,352	2,519,201	4,167,155	17,746,843
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	8,044	97,587	75,666	-	-	14,946	-	196,243
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,041,673	4,341,236	2,118,716	180,807	559,352	2,534,147	4,167,155	17,943,086
Կուտակված մաշվածություն								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,056,033	3,121,573	1,470,494	102,610	141,945	1,440,717	1,079,719	8,413,091
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-123	-	-	(123)
Ավելացում	105,784	236,402	103,783	16,250	22,114	236,325	607,635	1,328,293
Օտարում	-	-	-	(20,961)	-	-	(261,644.0)	(282,605)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(39,162)	(70,062)	-	(30,220)	-	-	(139,444)

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,161,817	3,318,813	1,504,215	97,899	133,716	1,677,041	1,425,710	9,319,211
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	26,904	63,254	27,422	4,210	5,871	47,311	153,908	328,880
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,188,721	3,382,067	1,531,637	102,109	139,587	1,724,352	1,579,618	9,648,091
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,852,952	959,169	587,079	78,698	419,765	809,795	2,587,537	8,294,995
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	2,871,812	924,836	538,835	82,908	425,636	842,160	2,741,445	8,427,632

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.03.2024	31.12.2023
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	7,485,200	7,585,472
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	809,795	842,160
Ընդամենը	8,294,995	8,427,632

2024թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 8,216 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2023թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 29 536 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.03.2024	31.12.2023
Բնագանձված գրավ	1,636,255	1,636,733
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,636,255	1,636,733

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.03.2024	31.12.2023
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	621,837	1,020,714
Ընդամենը	621,837	1,020,714
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,239)	(8,851)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	618,598	1,011,863

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	31.03.2024	31.12.2023
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	91,463	143,665
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	53,935	43,712
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	4,048	3,316
Կանխավճարներ մատակարարներին	505,594	969,044
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	77,485	78,207
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	732,525	1,237,944
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,013)	(1,921)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	730,512	1,236,023

Այլ ակտիվներ	31.03.2024	31.12.2023
Պահեստ	158,975	179,858
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	81,150	113,301
Այլ ակտիվներ	331,811	353,615
Ընդամենը	571,936	646,774
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը զուտ այլ ակտիվներ	571,936	646,774

Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,921,046	2,894,660
------------------------------	------------------	------------------

Գուդվիլ

	31.03.2024	31.12.2023
Գուդվիլ	4,404,337	4,404,337
Գուդվիլի ամորտիզացիա	(4,404,337)	(4,404,337)
Ընդամենը գուդվիլ		-

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ՀՀ բանկերի	190,322	4,695
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	361,908	223,442
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	552,230	228,137
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	2,307,768	2,652,052
-վարկեր	2,307,768	2,652,052
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկեր	1,505,314	2,000,023
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	1,505,314	2,000,023
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	21,807	4,087
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	21,807	4,087
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	114,134	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	114,134	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	71,377	36,195
Ընդամենը	4,020,400	4,692,357
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	16,742,002	31,686,886
-վարկեր և ավանդներ	57,474,996	49,601,756
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	435,795	480,390
-հաշվեգրված տոկոսներ	919,138	547,450
Ընդամենը	75,571,931	82,316,482

Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	80,144,561	87,236,976
31.03.2024թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 38 768 743 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:		

31.12.2023թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 37 419 651 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	82,538	74,978
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	-	-
-այլ	460,080	448,022
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	542,618	523,000
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	34,737,658	43,773,946
-ժամկետային ավանդներ	13,845,277	13,549,737
-ռեպո(հետզնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	1,337,344	2,227,084
-հաշվեգրված տոկոսներ	65,356	119,646
Ընդամենը	49,985,635	59,670,413
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,340,407	6,632,309
-ժամկետային ավանդներ	106,869	109,996
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	345	350
Ընդամենը	2,447,621	6,742,655
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,088,118	2,239,595
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետզնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	47,039	10,771
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2,135,157	2,250,366
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	64,076,445	66,932,049
-ցպահանջ ավանդներ	30,083	30,800
-ժամկետային ավանդներ	90,941,296	87,758,429
-ռեպո(հետզնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,612,451	1,659,642
-այլ	704,338	589,833
-հաշվեգրված տոկոսներ	319,400	300,307
Ընդամենը	157,684,013	157,271,060

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	9,509,081	9,572,090
-ցպահանջ ավանդներ	37	30
-ժամկետային ավանդներ	6,883,899	6,574,675
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	40,239	41,425
	19,438	19,227
Ընդամենը	16,452,694	16,207,447
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	229,247,738	242,664,941

31.03.2024թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 4 980 799 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2023թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 5 481 655 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.03.2024	31.12.2023
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	64	52
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	2	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	9,940	9,393
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	324	294
Ընդամենը	10,330	9,740

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.03.2024	31.12.2023
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,716,271	7,749,879
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	27,811	39,542
Ընդամենը	6,744,082	7,789,421

26.03.2024 թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 5.0 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

08.09.2022թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.25 % եկամտաբերությամբ 3,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

21.04.2022թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200,000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	31.03.2024	31.12.2023
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ՝	-	-
-ֆյուչերս	-	-
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.03.2024	31.12.2023
Շահաբաժիններ	11,177	12,067
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	95,189	99,964
Ընդամենը	106,366	112,031

**2024թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում Բանկը բաժնետերերին շահաբաժին չի վճարել:

**2023թ. ընթացքում Բանկը բաժնետերերին է վճարել 5 000 000 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժին:

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	31.03.2024	31.12.2023
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,500,019	1,120,218
Հետաձգված հարկային ակտիվ	1,202,003	994,036
Ընդամենը	298,016	126,182

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	31.03.2024	31.12.2023
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	2,917,203	2,406,914
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	1,256,726	1,006,726
Ընդամենը	1,660,477	1,400,188

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	31.03.2024	31.12.2023
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	65,737	-
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	1,660,477	1,400,188
-ԱԱՀ-ի գծով	3,791	3,643
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	155,251	254,550
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	28,365	62,329
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,419,167	1,415,164
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	340,429	359,194
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համայրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	2,915,755	3,015,741
Այլ պարտավորություններ	342,459	370,069
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	6,931,431	6,880,878

Ծանոթագրություն 28
Կանոնադրական կապիտալ

	31.03.2024	31.12.2023
Սովորական բաժնետոմսեր	9,366,725	9,366,725
Բաժնետոմսերի քանակը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	9,366,725	9,366,725

2024թ. առաջին եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:
Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.03.2024թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

31.12.2023թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

	31.03.2024	31.12.2023
Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)		
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2023թ. և 2024թ. առաջին եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.03.2024	31.12.2023
Էմիսիոն եկամուտ	10,263,687	10,263,687
Ընդամենը	10,263,687	10,263,687

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.03.2024	31.12.2023
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	711,631	(210,285)
Ընդամենը	4,211,631	3,289,715

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.03.2024թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.03.2024թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.03.2024	31.12.2023
Չօգտագործված վարկային գծեր	9,214,735	12,658,887
Տրամադրված երաշխիքներ	6,035,785	4,449,364
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	65,737	-
Ընդամենը	15,316,257	17,108,251
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	13,685	9,422
Ընդամենը	15,302,572	17,098,829

Ծանոթագրություն 30.4 Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	31.03.2024	31.12.2023
-ընթացիկ տարվա	3,418,093	11,424,792
-նախորդ տարվա	37,006,803	25,582,011
Ընդամենը	40,424,896	37,006,803

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք: Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապված անձինք 31.12.2023թ. և 31.03.2024թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	31.03.2024					31.12.2023						
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խրոիորի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խրոիորի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խրոիորի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	24,920,332	27,168	316,092	25,263,592	20,533,489	7,089	304,219	20,844,797				
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառվածություններ	1,468,090	45,878	61,584	9,304,116				13,143,153				
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառվածություններ	2,047,611	6,385	68,892	5,314,343	8,291,191	92,055	341,112	8,724,358				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	24,340,811	66,661	308,784	24,716,256	24,920,332	27,168	316,092	25,263,592				
Արժեզրկումից պահուստ	21,733	156	577	22,466	36,244	195	1,120	37,559				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	24,319,078	66,505	308,207	24,693,790	24,884,088	26,973	314,972	25,226,033				
Տոկառալի եկամուտ	631,756	1,388	6,858	640,002	2,323,143	1,570	2,323,143	4,647,856				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.03.2024					31.12.2023						
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խրոիորի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խրոիորի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	8,730,619	2,114,474	234,025	11,079,118	9,966,701	1,920,051	145,926	12,032,678				
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	26,009,865	785,799	247,893	27,043,557	164,296,938	9,014,998	1,960,399	175,272,335				
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	27,273,000	766,904	251,813	28,291,717	165,533,020	8,820,575	1,872,300	176,225,895				
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	7,467,484	2,133,369	230,105	9,830,958	8,730,619	2,114,474	234,025	11,079,118				
Տոկառալի ծախս	52,346	29,504	3,988	85,838	209,790	103,789	11,339	324,918				

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.03.2024	31.12.2023
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.03.2024	31.12.2023
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	31.03.2024	31.12.2023
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	114,579	113,079
- պարգևատրում	40,325	40,325
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	292,593	293,218
- պարգևատրում	118,110	118,100
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	565,607	564,722

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի Ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոնք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքնային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական

պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2024թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 5.21%-ը (10 955 775 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.03.2024 թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 210 422 106 հազ. դրամ՝ 31.12.2023թ-ի 204 275 161 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 3.01%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2024-թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 43 579 151 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 63 373 179 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 31.23%-ով, հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 52 002 244 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 18 020 505 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 288.57%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելու ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.03.2024	31.12.2023
Երևան	160,318,539	157,131,836
Գեղարքունիքի մարզ	3,418,071	3,311,949
Շիրակի մարզ	8,087,744	7,648,816
Լոռու մարզ	4,034,884	4,100,777
Վայոց Ձորի մարզ	14,192	14,325
Արմավիրի մարզ	6,943,736	6,746,218
Սյունիքի մարզ	1,791,315	1,702,804
Տավուշի մարզ	2,928,031	2,842,289
Արագածոտնի մարզ	1,777,180	1,686,192
Կոտայքի մարզ	11,871,316	11,474,180
Արարատի մարզ	5,152,118	5,079,457
Ընդամենը	206,337,126	201,738,843

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
31.03.2024

Հորվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ոչ ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կախիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,359,566	385,841	6,981,256	65,837	57,792,500
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,719,256	9,282,423	14,989,485	5,134,659	51,125,823
Ճանաչված վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	204,917,805	563,536	238,863	4,083	205,724,287
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքային	52,040,881	-	3,285	-	52,044,166
Ամրոտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,200,061	-	-	-	9,200,061
Այլ ակտիվներ	11,840,336	6,104	162	5,694	11,852,296
Ընդամենը՝ ակտիվներ	350,077,905	10,237,904	22,213,051	5,210,273	387,739,133
Վարկային ոլիկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	15,310,726	906	3,992	633	15,316,257
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	40,500,905	314,211	38,827,012	502,433	80,144,561
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	210,347,423	14,553,233	2,183,796	2,163,286	229,247,738
Այլ պարտավորություններ	14,062,820	17,075	-	-	14,079,895
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	264,911,148	14,884,519	41,010,808	2,665,719	323,472,194
Զուտ դիրք	85,166,757	(4,646,615)	(18,797,757)	2,544,554	64,266,939

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2023

Հորվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՀ երկրներ	Ոչ ՏՀՀ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,932,403	399,985	9,392,952	46,771	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,247,020	8,363,192	33,392,272	16,816,221	75,818,705
Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	200,123,802	522,785	250,954	5,463	200,903,004
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքաբեկ	45,254,332	-	3,285	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,026,897	-	-	-	9,026,897
Այլ ակտիվներ	12,954,116	4,719	23	167	12,959,025
Ընդամենը՝ ակտիվներ	335,538,570	9,290,681	43,039,486	16,868,622	404,737,359
Վարկային ոիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,095,896	4,496	7,034	825	17,108,251
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	38,910,984	277,141	47,907,105	141,746	87,236,976
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	219,714,839	14,094,005	2,290,276	6,565,822	242,664,941
Այլ պարտավորություններ	14,789,487	56,809	373	61,843	14,908,512
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	273,415,310	14,427,955	50,197,754	6,769,411	344,810,429
Զուտ դիրք	62,123,260	(5,137,274)	(7,158,268)	10,099,211	59,926,930

Վարկային ոիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ոիսկայնության

31.03.2024

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	195,767,514	39,777	5,473,899	280	5,911,540	564
1. Արդյունաբերություն	9,859,110	252	71,067	4	451,324	18
2. Գյուղատնտեսություն	5,374,916	1,795	46,117	11	84,733	9
3. Շինարարություն	13,303,654	138	-	-	64,021	4
4. Տրանսպորտ և կապ	2,645,195	200	1,204,657	2	-	-
5. Առևտուր	53,876,992	1,700	22,032	5	714,818	26
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	9,655,444	206	41,378	2	2,146,375	17
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	62,019,892	33,257	1,217,256	233	2,137,930	469
7.1 անշարժ գույքի գրավով	43,640,622	4,683	,110,587	103	1,917,227	119
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,511,039	285	2,082	1	31,386	6
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	39,032,311	2,229	2,871,392	23	312,339	21

31.12.2023

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	192,304,894	39,007	4,161,024	251	6,060,713	616
1. Արդյունաբերություն	9,580,253	245	119,909	6	417,997	15
2. Գյուղատնտեսություն	5,238,112	1,756	27,098	6	103,255	14
3. Շինարարություն	13,641,838	141	-	-	65,069	4
4. Տրանսպորտ և կապ	2,075,456	118	1,239,792	2	-	-
5. Առևտուր	52,596,745	1,661	66,188	7	545,957	22
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10,264,058	208	34,294	1	2,181,701	17
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	59,446,915	32,682	537,030	213	2,500,174	525
7.1 անշարժ գույքի գրավով	42,208,229	4,522	431,554	77	2,239,976	153
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,221,372	214	7,029	1	7,299	5
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	39,461,517	2,196	2,136,713	16	246,560	19

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների

31.03.2024

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	195,767,514	39,777	5,473,899	280	5,911,540	564
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	194,974,217	39,732	5,473,899	280	5,889,010	562
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	551,105	37	-	-	22,530	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	233,023	13	-	-	21,605	1
3. ՏՀՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	238,927	7	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	112,728	4	-	-	-	-
Բելգիա	96,264	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	3,265	1	-	-	-	-
Իրան	3,265	1	-	-	-	-

31.12.2023

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	192,304,894	39,007	4,161,024	251	6,060,713	616
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	191,539,630	38,962	4,161,024	251	6,038,189	614
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	509,652	38	-	-	22,524	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	250,227	15	-	-	21,600	1
3. ՏՀՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	250,156	6	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	118,630	4	-	-	-	-
Բելգիա	101,541	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	5456	1	-	-	-	-
Իրան	5456	1	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որն ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկին իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային ռիսկերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% կտտահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

31.03.2024

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,605,543	37,735,279	451,678	57,792,500
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,094,333	33,528,869	8,502,621	51,125,823
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ				-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	101,597,354	104,126,933	-	205,724,287
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	46,300,627	5,743,539	-	52,044,166
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,872,242	327,819	-	9,200,061
Այլ ակտիվներ	11,501,159	350,418	719	11,852,296
Ընդամենը՝ ակտիվներ	196,971,258	181,812,857	8,955,018	387,739,133
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	11,196,196	4,120,061	-	15,316,257
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	28,551,282	50,563,973	1,029,306	80,144,561
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	100,306,915	121,117,580	7,823,243	229,247,738
Վճարվելիք գումարներ	106,366	-	-	106,366
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	6,744,082	-	6,744,082
Այլ պարտավորություններ	7,141,880	87,560	7	7,229,447
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	136,106,443	178,513,195	8,852,556	323,472,194
Զուտ ռիսկ	60,864,815	3,299,662	102,462	64,266,939

Արտաթրության ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.03.2024

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաթրույթ*	II խմբի արտաթրույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	23,086	-	23,086
-պահանջներ	-	-	23,420	23,420
Ակտիվի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	(23,086)	23,420	334
Զուտ բաց դիրք*	60,864,815	3,276,576	125,882	64,267,273

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաթրույթ*	II խմբի արտաթրույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,509,326	41,816,029	446,756	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,755,319	58,761,761	8,301,625	75,818,705
Շահութե/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	96,704,306	104,198,698	-	200,903,004
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքաթղթեր	39,519,103	5,738,514	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,694,698	332,199	-	9,026,897
Այլ ակտիվներ	11,878,095	1,079,675	1,255	12,959,025
Ընդամենը՝ ակտիվներ	184,060,847	211,926,876	8,749,636	404,737,359
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,095,896	4,496	7,034	825
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,303,909	64,869,334	3,063,733	87,236,976

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,348,691	135,615,048	5,701,202	242,664,941
Վճարվելիք գումարներ	-	7,789,421	-	7,789,421
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	112,031	-	-	112,031
Այլ պարտավորություններ	6,974,763	32,290	7	7,007,060
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	127,739,394	208,306,093	8,764,942	344,810,429
Զուտ դիրք	56,321,453	3,620,783	(15,306)	59,926,930

***I խմբի արտադրությունը՝ կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՌ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, Ճապոնական Իեն:

** "I խմբի արտադրությունը" կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

**Արտադրության ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.12.2023**

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտադրություն*	II խմբի արտադրություն**	Ընդամենը
Ֆորվարային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Ակտիվի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	56,321,453	3,620,783	(15,306)	59,926,930

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2024թ. առաջին եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը բացասական է (4 286 154) հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի (12 103 828) հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2024թ-ի առաջին եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 7 817 674 հազ. դրամով:

31.03.2024 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 31.12.2023թ.-ի համեմատ աճել է 2.51 տոկոսային կետով՝ կազմելով բացասական 98.72 % նախորդ եռամսյակի 96.21% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2023թ.-2024թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.2023	(27,433,554)	90.32
28.02.2023	(13,918,399)	95.00
31.03.2023	(13,280,334)	95.42
30.04.2023	(11,349,461)	96.20
31.05.2023	(12,877,891)	95.67
30.06.2023	(8,704,675)	97.01
31.07.2023	(6,990,464)	97.68
31.08.2023	(8,518,200)	97.22
30.09.2023	(24,838,553)	92.16
31.10.2023	(13,095,377)	95.79
30.11.2023	(16,239,313)	94.97
31.12.2023	(6,976,794)	97.87
31.01.2024	(6,924,609)	97.96
29.02.2024	(4,779,940)	98.56
31.03.2024	(1,153,912)	99.64

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման գործընթացում:

31.03.2024թ.

Հորվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ	իսրոմն	իսխիսր -վտստմ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում՝	7,773,757	36,707,788	-	22,158	-	-	-	-	535,788	395,708	501,890	893,843
-վարկեր	-	8,648,539	-	-	-	-	-	-	535,788	395,708	501,890	893,843
-ավանդ	-	18,309,306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-հետգն. պայման..	7,773,757	9,749,943	-	22,158	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, այդ թվում՝	-	-	252,452	5,136	1,684,771	1,279,783	3,139,135	4,062,350	28,198,717	27,667,678	69,311,036	74,821,048
-վարկեր	-	-	252,452	5,136	1,684,771	1,279,783	3,139,135	4,062,350	28,075,074	27,230,636	69,252,480	74,040,491
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	123,643	437,042	58,556	780,557
Իրական արժեքով՝ այլ հանապարհակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	26,370	-	189,111	12,156	450,691	60,058	458,462	116,614	33,048,066	5,101,939	11,983,825	452,772
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	26,370	-	189,111	12,156	450,691	60,058	458,462	116,614	33,048,066	5,101,939	11,983,825	452,772
-Հետգնան պայմ. գրավարվ. արժեթղթ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական	-	-	-	-	-	-	-	-	2,536,790	328,672	6,335,452	-

Հորվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հարման	իսխոսք-վտտոմ	հարման	իսխոսք-վտտոմ	հարման	իսխոսք-վտտոմ	հարման	իսխոսք-վտտոմ	հարման	իսխոսք-վտտոմ	հարման	իսխոսք-վտտոմ
Պատանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6,531,166	57,713,900	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338
-վարկեր	-	27,069,004	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338
-ավանդ	-	25,787,765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
հետգն. պայմանագ.	6,531,166	4,857,131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, այդ թվում՝	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,655,688	28,893,316	66,147,076	74,636,565
- վարկեր	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,522,034	28,471,276	66,086,288	74,477,068
-իզիներ	-	-	-	-	-	-	-	-	133,654	422,040	60,788	159,497
հետգն.պայմանագ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանս. արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	27,700,832	4,876,873	10,003,023	471,288
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	25,639,013	4,876,873	10,003,023	471,288
-հետգնման պայմանագրերով	-	-	-	-	-	-	-	-	2,061,819	-	-	-

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այլ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ պարտատուներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ստորդաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներդրված այլ միջոցներ	6,706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	53,539,473	109,421,723	593,028	420,452	381,329	384,158	255,904	729,173	54,402,124	98,135,859	9,662,960	5,742,112							
Զուտ դիրք	(46,975,399)	(51,697,019)	(142,244)	(418,920)	2,066,740	(201,121)	3,521,635	2,417,133	3,076,510	(63,548,745)	73,187,945	70,316,079							

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.03..2024		31.12.2023	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	9.94	6.36	10.67	5.10
- միջբանկային վարկեր	-	15.28	-	6.73
- միջբանկային ռեպո	-	4.42	-	4.00
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	3.95	-	3.63
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.52	9.66	13.35	9.28
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	10.61	5.09	10.61	5.04
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8.81	5.81	8.81	5.81
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.11	6.71	7.12	7.32
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.09	3.84	9.60	3.92
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	4.77	-	4.94

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝ 1. Արժույթային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.
3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիվիզ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

-<< կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

-<< պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

-միջոցների ներգրավումը

-տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշիռի դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և

տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նուստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկդի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.03.2024թ.

Հորվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է									տգիւոթոյ	մոգրոնոյ
	ձոյոյոնո	ոկրո 1 ոյոյոյ	ոկրո Ե ոյոյոյ	ոկրո 9 ոյոյոյ Եո-Ե	ոկրո 12 ոյոյոյ Եո-Ե	վոյոյ ոյոյոյ Եո-Ե	վոյոյ ոյոյոյ Եո-Ե	վոյոյ ոյոյոյ Եո-Ե	վոյոյ ոյոյոյ Եո-Ե		
Կանխիկ և Կանխիկին հոկոյոյոյոյոյոյոյոյ միոյոյոյ, մնացոյոյոյոյ ոյոյ	31,263,790	-	-	-	-	-	-	-	-	26,528,710	57,792,500
Պոհոյոյոյոյոյոյոյոյոյ ֆինոյոյոյոյոյոյոյ կոյոյոյոյոյոյոյոյոյոյ	2,863,696	45,374,837	145,955	176,604	533,276	1,171,819	209,285	650,351	51,125,823		
Հոնոյոյոյոյոյոյոյոյոյոյ անոյոյոյոյոյոյոյոյոյոյ հոյոյոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	8,862,782	8,584,512	10,796,676	41,519,191	87,591,477	48,369,649	-	205,724,287		
Իրոյոյոյոյոյոյոյոյոյ հոնոյոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	6,528,282	1,982,011	656,157	1,325,316	30,422,858	10,985,440	144,102	52,044,166		
- Պոտոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	5,241,828	-	3,507	-	21,600,867	10,985,440	-	37,831,642		
- Ոչ ոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	1,286,454	1,982,011	652,650	1,325,316	8,821,991	-	-	14,068,422		
- Բոնոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	-	-	-	-	-	-	144,102	144,102		
Անոյոյոյոյոյոյոյոյոյ հոյոյոյոյոյոյոյոյոյ	-	2,496,761	280,520	-	22,744	932,612	5,467,424	-	9,200,061		
- Պոտոյոյոյոյոյոյոյ	-	2,478,647	-	-	-	926,171	5,467,424	-	8,872,242		
- Ոչ ոյոյոյոյոյոյոյ	-	18,114	280,520	-	22,744	6,441	-	-	327,819		

Այլ պահանջներ	330,976	1,589,570							9,931,250	500	11,852,296
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	34,458,462	64,852,232	10,992,998	11,629,437	43,400,527	120,118,766	74,963,048	27,323,663	387,739,13	3	11,852,296
Այդ թվում՝											
I խմբի արտարժույթով	14,486,863	33,982,884	5,174,886	5,037,127	26,968,567	50,443,081	20,076,874	25,642,575	181,812,857		181,812,857
II խմբի արտարժույթով	1,777,717	7,134,701	-	-	-	-	-	42,600	8,955,018		8,955,018
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	17,733,871	6,321,243	6,443,238	2,668,619	11,156,099	31,734,669	4,086,822.0	-	80,144,561		80,144,561
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	115,462,862	2,835,463	4,327,727	8,014,103	20,551,806	77,905,334	150,443	-	229,247,73		229,247,73
- ցպահանջ ավանդներ	112,873,821	-	-	-	-	-	-	-	112,873,821		112,873,821
- ժամկետային ավանդներ		2,826,561	4,327,727	8,014,103	18,939,355	77,905,334	150,443	-	112,163,523		112,163,523
- այլ	2,589,041	8,902	-	-	1,612,451	-	-	-	4,210,394		4,210,394
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված պոժեթների գծով			9,592	1,984,619	1,179,840	3,570,031	-	-	6,744,082		6,744,082
Այլ պարտավորություններ	340,083	4,014,238		65,737			2,915,755		7,335,813		7,335,813
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	9,214,735	129,687	1,225,621	586,879	2,019,528	2,139,807			15,316,257		15,316,257
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	133,536,816	13,170,944	10,780,557	12,733,078	32,887,745	113,210,034	7,153,020	-	323,472,19	4	323,472,19
Այդ թվում՝											

I խմբի արտադրություն	74,741,346	5,933,407	8,376,301	7,772,003	21,712,316	59,903,173	74,649	0	178,513,195
II խմբի արտադրություն	8,767,283	85,273	-	-	-	-	-	-	8,852,556
Հոտ իրացվելիության ճեղքվածք	(99,078,354)	51,681,288	212,441	(1,103,641)	10,512,782	6,908,732	67,810,028	27,323,663	64,266,939
Այդ թվում՝									
I խմբի արտադրություն	(60,254,483)	28,049,477	(3,201,415)	(2,734,876)	5,256,251	(9,460,092)	20,002,225	25,642,575	3,299,662
II խմբի արտադրություն	(6,989,566)	7,049,428	-	-	-	-	-	42,600	102,462

31.12.2023թ.

Հողվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է								տզիլոթոզի	մոզրոտոզի
	ճ դոտոտո	ոկրո 1 ղճոկ	ոկրո Ճ ղճոկ	ոկրո Ճ ղճոկ	ոկրո 9 ղճոկ	ոկրո 12 ղճոկ	վմոտ Ճ ղճոկ	վլզիո ճոտոտ		
Ակոիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ- ում	36,227,368	-	-	-	-	-	-	-	24,544,743	60,772,111
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,910,241	65,802,637	62,573	291,991	450,595	1,446,717	233,973	619,978	75,818,705	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	-	6,733,898	3,516,562	16,224,678	30,645,203	90,713,123	53,069,540	-	200,903,004	
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	20,648	1,491,750	9,230,544	1,073,107	23,315,278	9,985,440	140,850	45,257,617	
- Պետական արժեթղթեր	-	-	3,020	4,389,438	-	15,772,708	9,985,440	-	30,150,606	
-Ոչ պետական արժեթղթեր	-	20,648	1,488,730	4,841,106	1,073,107	7,542,570	-	-	14,966,161	
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	140,850	140,850	
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինակտիվներ	-	-	1,170	2,590,188	22,558	945,557	5,467,424	-	9,026,897	
- Պետական արժեթղթեր	-	-	-	2,288,048	-	938,216	5,467,424	-	8,693,688	
-Ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	333,209	

Այլ պահանջներ	353,115	2,541,045	-	1,170	302,140	22,558	7,341												
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	43,490,724	75,098,228		5,072,055	28,337,401	32,191,463	116,420,675	78,820,742	25,306,071										
Այդ թվում՝																			
I խմբի արտադրություն	25,704,633	52,405,638		1,581,814	10,358,035	18,628,775	54,721,285	26,003,863	22,522,833										
II խմբի արտադրություն	1,810,299	6,939,337		-	-	-	-	-	-										

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ																			
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	32,398,124	3,784,677		576,776	6,839,157	11,735,853	27,797,722	4,104,667	-										
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	132,579,402	4,714,352		4,889,543	5,905,225	19,378,494	75,059,960	137,965	-										
- ցապահանջ ավանդներ	129,262,267	-		-	-	-	-	-	-										
- ժամկետային ավանդներ		4,705,190		4,889,543	5,905,225	19,378,494	73,400,318	137,965	-										
- այլ	3,317,135	9,162		-	-	-	1,659,642	-	-										
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	1,185,427		9,679	-	3,238,320	3,355,995	-	-										
Այլ պարտավորություններ	372,846	2,330,316			1,400,188			3,015,741	-										
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	12,658,887	79,913		212,054	2,664,970	775,705	716,722	-	-										

ԸՆԴՈՒՄՆԵՆԸ	165,350,372	12,014,772	5,475,998	14,144,570	34,352,667	106,213,677	7,258,373	-	344,810,429
Այր թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	102,886,541	5,400,045	3,344,974	10,009,313	24,167,815	62,424,052	73,353.00	-	208,306,093
II խմբի արտարժույթով	8,764,867	75	-	-	-	-	-	-	8,764,942
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(121,859,648)	63,083,456	(403,943)	14,192,831	(2,161,204)	10,206,998	71,562,369	25,306,071	59,926,930
Այր թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(77,181,908)	47,005,593	(1,763,160)	348,722	(5,539,040)	(7,702,767)	25,930,510	22,522,833	3,620,783
II խմբի արտարժույթով	(6,954,568)	6,939,262	-	-	-	-	-	-	(15,306)

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2024թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	51,271,408	341,598,953	15.01	11.0
Փետրվար	51,606,784	335,938,955	15.36	11.0
Մարտ	52,999,619	328,970,727	16.11	11.0

2023թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	47,127,840	282,659,133	16.67	12.0
Փետրվար	48,339,502	286,500,794	16.87	12.0
Մարտ	49,653,203	294,378,389	16.87	12.0
Ապրիլ	50,335,643	301,380,743	16.70	12.0
Մայիս	51,982,395	296,825,854	17.51	12.0
Հունիս	45,242,626	300,354,113	15.06	11.0
Հուլիս	40,696,564	306,557,614	13.28	11.0
Օգոստոս	48,608,572	310,548,386	15.65	11.0
Սեպտեմբեր	55,788,971	322,107,361	17.32	11.0
Հոկտեմբեր	56,649,531	328,845,225	17.23	11.0
Նոյեմբեր	57,642,303	328,451,928	17.55	11.0
Դեկտեմբեր	58,604,475	334,080,839	17.54	11.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.03.2024

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	87,395,074	569,762	-	-
10%	10,870,576	-	-	1,087,058
20%	26,155,837	500,000	-	5,331,167
30%	299,518	-	-	89,855
35%	11,678,114	-	-	4,087,340
50%	16,014,694	-	-	8,007,347
75%	8,269,065	-	-	6,201,799
100%	82,730,578	7,321,923	-	90,052,501
110%	-	-	-	-
150%	98,030,947	2,937,863	-	151,453,213
200%	2,934,851	-	-	5,869,702
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	344,379,254	11,329,548	-	272,179,982

31.12.2023

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային դիսկ
0%	92,224,111	812,076	-	-
10%	6,850,560	-	-	685,056
20%	27,891,635	500,000	-	5,678,327
30%	474,263	-	-	142,279
35%	11,746,554	-	-	4,111,294
50%	28,185,112	-	-	14,092,556
75%	7,857,898	-	-	5,893,423
100%	80,196,693	7,030,381	-	87,227,074
110%	-	-	-	-
150%	103,862,510	3,330,477	-	160,789,480
200%	3,169,770	-	-	6,339,539
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	362,459,105	11,672,934	-	284,959,028

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

31.12.2023թ. և 31.03.2024թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

31.12.2023թ. և 31.03.2024թ. դրությամբ այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապահանջում

2023թ. ընթացքում և 31.03.2024թ. դրությամբ Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապահանջման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2023թ. և 31.03.2024 թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

31.12.2023թ. և 31.03.2024 թ. դրությամբ Բանկը ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.03.2024	31.12.2023
Արժեթղթեր	27,767,513	28,289,802
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	11,467,139	11,295,006
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	392,197,375	383,311,528
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	7,535,771	5,040,043
Դրամական միջոցներ	4,980,799	5,481,655
Այլ գրավ	29,493,377	29,034,960
Երաշխավորություններ	470,124,576	464,237,975
Ընդամենը	943,566,550	926,690,969

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում / խախտում

Բանկը 31.03.2024թ.-ի դրությամբ չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

